Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 7. mars 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Gjelder til 31.07.2023

utgått

Formål

Filigranssølvsmedfaget er knyttet til gullsmedfaget og bidrar til å ivareta og videreføre deler av kulturarven. Filigranssølvsmeden lager store og små smykker og utsmykkinger som settes sammen av metalltråder og små kuler i forskjellige dimensjoner, og tilvirker draktsølv til bunader og folkedrakter. Filigranssølvsmedfaget skal dekke samfunnets behov for produkter framstilt i filigransteknikk.

Opplæringen skal bidra til å utvikle håndverksferdigheter og gi erfaring med ulike materialer, teknikker, maskiner og verktøy som brukes i filigranssølvsmedfaget. I opplæringen skal det legges vekt på produksjon av søljer og smykker, samt reparasjon og rekonstruksjon av filigransprodukter. Opplæringen skal bidra til å utvikle ferdigheter i å lage skisser og arbeidstegninger samt ferdigheter i enkel gravering og overflatebehandling. Opplæringen skal videre stimulere til etisk og estetisk bevissthet og til forståelse for tradisjoner, særpreg og fornying i filigranssølvsmedfaget.

Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er filigranssølvsmed.

Struktur

Filigranssølvsmedfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	**Hovedområder**	
Vg3 / opplæring i bedrift	Filigranshåndverk	Design og produktutvikling

Hovedområder

Hovedområdet omfatter tilvirking av bunadsølv og smykker i ulike filigransteknikker. Hovedområdet omfatter også arbeid med ulike materialer, overflatebehandling og bruk og vedlikehold av verktøy og maskiner. Reparasjoner, restaureringsarbeid, rekonstruksjoner og kopiering av deler samt hele smykker og filigransarbeider inngår også.

Hovedområdet omfatter skisser, tegninger, arbeidsbeskrivelser og valg av materialer. I hovedområdet inngår design av smykker, søljer og andre filigransprodukter. Hovedområdet omfatter også kunnskap om tradisjon og særpreg i filigransarbeiderfaget. Enkle markedsundersøkelser, kalkuleringer og kundebehandling inngår i hovedområdet. Presentasjon og dokumentasjon av egne produkter og tjenester og bruk av digitale verktøy inngår også. Videre omfatter hovedområdet helse, miljø og sikkerhet.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I filigranssølvsmedfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i filigranssølvsmedfaget innebærer å beskrive arbeid for kunder. Det innebærer også å bruke fagspråk i kommunikasjon med kunder, kolleger, leverandører og andre samarbeidspartnere samt å delta i faglige diskusjoner.

Å kunne lese i filigranssølvsmedfaget innebærer å forstå og bruke faglitteratur. Det innebærer å bruke arbeidstegninger og beskrivelser med tegn og symboler og å tolke skriftlig og visuelt språk.

Å kunne regne i filigranssølvsmedfaget innebærer å beregne vekt, volum, mengde, vinkler og størrelser samt beregne kostnad og pris.

Å kunne bruke digitale verktøy i filigranssølvsmedfaget innebærer å bruke digitalt utstyr til presentasjon og dokumentasjon av eget arbeid og i egen design og produktutvikling.

Kompetansemål

Filigranshåndverk

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- velge og bearbeide ulike materialer til filigransprodukter
- utføre smiing, trådarbeid, krusearbeid og lodding
- bruke ulike teknikker i tilvirking av smykker og bunadsølv
- utføre enkel gravering og overflatebehandle filigransprodukter
- lage søljer, smykker og andre produkter i ulike størrelser etter oppskrift og ønske fra kunder
- bruke og vedlikeholde verktøy og maskiner i filigransfaget
- vurdere behov for og utføre reparasjoner av filigransprodukter
- utføre restaureringsarbeid og rekonstruksjoner
- gjøre rede for og følge gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- dokumentere og vurdere eget arbeid

Design og produktutvikling

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- lage skisser og arbeidstegninger og konstruere opp ulike søljer for hånd og ved bruk av digitale verktøy
- bruke, tilpasse og lage håndverktøy og enkle maler i filigransfaget
- beregne pris på materialer, egne produkter og tjenester
- gjøre rede for kultur, tradisjon og særpreg i filigransfaget
- presentere, dokumentere og markedsføre egne produkter og tjenester med og uten digitale verktøy
- gjennomføre enkle markedsundersøkelser og vurdere trender og behov i markedet

Vurdering

Vg3 filigranssølvsmedfaget Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Filigranshåndverk Design og produktutvikling	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på fem virkedager. Alle kandidater som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, må ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.

utgått